

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૭૬/૨૫૫

ઈન

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૫૪/૨૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
	✓	

=====

એસ. ટી. કર્માચારી યુનિયન દ્વારા જી. એસ. મકરાની (કામદાર)

વિરુદ્ધ

વિભાગીય નિયંત્રક, ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ, વડોદરા વિભાગ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી પરેશ જે. બ્રહ્મભટ્ટ (૯૭૮૮)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી હેમેશ સી. નાઈડુ (૫૩૩૫)

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

તારીખ-૦૯/૦૧/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા દ્વારા)

દાખલ. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયડુએ પ્રવેશની નોટિસની સેવા માફ
કરી દીધી છે.આ મામલે અંતિમ સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી છે.

૧ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરા દ્વારા સંદર્ભ (આઈટી) નંબર ૧૦૨/૨૦૦૯ માં પસાર કરાયેલા ૨૦/૦૨/૨૦૧૮ ના ચુકાદાને પડકારતી અપીલકર્તા-મૂળ કામદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનને નકારી કાઢતાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૮/૦૧/૨૦૨૪ ના ચુકાદા સામે વર્તમાન અપીલ નિર્દેશિત કરવામાં આવી છે.

૨ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા નોંધાયેલા સંક્ષિપ્ત તથ્યો વિવાદમાં નથી.તે જ નીચે મુજબ સમાવિષ્ટ છે:-

“ ૨.૧ અરજદાર-કામદાર ૧૯૮૭ થી પ્રતિવાદી-ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ, વડોદરા વિભાગ (ત્યારબાદ "જીએસઆરટીસી" તરીકે ઓળખાય છે) સાથે સેવામાં હતા.અરજદારનો કેસ છે કે જ્યારે તે કીર્તિસ્થંભથી બનબોચના બસ માર્ગ પર ૧૩/૦૭/૨૦૦૧ પર ફરજ પર હતો, ત્યારે બસમાં ૭૯ થી વધુ મુસાફરો સવાર હતા અને અરજદારે બસમાં મુસાફરી કરતા તમામ મુસાફરોને ટિકિટ આપી હતી.જો કે, અચાનક તપાસ દરમિયાન, બે મુસાફરો ટિકિટ વગરના મળી આવ્યા હતા અને તેથી, અરજદાર પર ભાડાની ગેરરીતિ માટે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.તે અરજદારનો કેસ હતો કે ચેકિંગ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા ખોટો અહેવાલ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો કે તે બે મુસાફરો પાસેથી ભાડું માટે પૈસા વસૂલવામાં આવ્યા હોવા છતાં ટિકિટ જારી કરવામાં આવી ન હતી.તે પાયાવિહોણો અને ખોટો આરોપ હતો, જેના માટે અરજદારને આરોપપત્રમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો.અરજદાર તપાસની કાર્યવાહીમાં હાજર થયો હતો અને તપાસ પૂર્ણ થયા બાદ તપાસ અધિકારીએ આરોપોને સાબિત કર્યા

હતા.ત્યારબાદ, ૨૯/૦૯/૨૦૦૧ તારીખનો સજા આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં અરજદારને કાયમી અસર સાથે પાંચ વેતનવૃદ્ધિ પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો હતો.

૨.૨ તારીખ ૨૯/૦૯/૨૦૦૧ નો ઇંડ લાદવાથી નારાજ થયેલા કર્મચારીએ સંદર્ભ (આઈટી) નંબર ૧૦૨/૨૦૦૯ તરીકે નોંધાયેલ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરા સમક્ષ વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો.સંદર્ભના ચુકાદા પર, તેને ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ તારીખના આદેશ દ્વારા આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરાએ ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા સજાનું પ્રમાણ પાંચ વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાથી ઘટાડીને બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવી દીધી હતી.

૨.૩ આદેશથી, ખાસ કરીને સજાના જથ્થામાં ઘટાડાથી નારાજ, પ્રતિવાદી-જી. એસ. આર. ટી. સી. એ આ અદાલત સમક્ષ રિટ પિટિશન પસંદ કરી.સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૨૧૧૭/૨૦૧૬ માં, આ અદાલતે તારીખના આદેશ દ્વારા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરાને કામદાર દ્વારા કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં વિલંબ અંગે અરજદાર-કોર્પોરેશનની દલીલ પર વિચાર કરવા અને કાયદા અનુસાર તે સંબંધમાં તેનો ચુકાદો નોંધવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૨.૪ તે અનુસાર, સંદર્ભ (આઈટી) નંબર ૧૦૨/૨૦૦૯ ની સુનાવણી ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરા દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને ટ્રિબ્યુનલે ૨૦/૦૨/૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા અરજદાર-કામદારના સંદર્ભને નકારી કાઢ્યો હતો.જેનાથી નારાજ થઈને હાલની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.”

૩ અપીલકર્તા-મૂળ કામદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બ્રહ્મભટ્ટે રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને આદેશ તેમજ શીર્ષકવાળી રિટ પિટિશનમાં આક્ષેપ કરવામાં આવેલા ચુકાદાને રદ કરવો જરૂરી છે કારણ કે અપીલકર્તાને ૫ વર્ષ માટે ૫ વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની સજા ફટકારવામાં આવી હતી અને તેથી, અપીલકર્તા માટે તે ૫ વર્ષમાં ઉપરોક્ત કાર્યવાહીને પડકારવા માટે હંમેશા ખુદ્દું હતું અને હકીકતમાં, ૮ વર્ષ પૂર્ણ થયા પછી, તેણે એક ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો છે, જે સંદર્ભ (આઈટી) નંબર ૧૦૨ તરીકે નોંધાયેલી સંદર્ભ કાર્યવાહીમાં પરિણમી હતી. / ૨૦૦૯.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ બધા વર્ષોથી, અપીલકર્તા-કામદારને ૫ વેતનવૃદ્ધિથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે, જે ૨૯/૦૧/૨૦૦૧ ના સજા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને બંધ કરવામાં આવ્યા હતા અને તેથી, વિલંબના આધારે સંદર્ભને નકારી કાઢવો જોઈએ નહીં.આ મામલાની ગુણવત્તાનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે તેમણે રજૂઆત કરી છે કે શ્રમ અદાલતે એવોર્ડના ફક્ત ૧૦માં પાણ નોંધ્યું છે કે કામદાર પર લાદવામાં આવેલી સજા યોગ્ય હતી કારણ કે તેણે મુસાફરો પાસેથી નાણાં એકત્ર કર્યા પછી ટિકિટ ન આપવાની પોતાની ગેરવર્તણૂક સ્વીકારી હતી. જાણીતા વકીલ શ્રી બ્રહ્મભટ્ટે પણ તપાસની કાર્યવાહી અને તેમના વતી કરવામાં આવેલી કોસ-એક્ઝામિનેશનનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તે એક સ્વીકૃત હકીકત છે કે તેઓ જે બસમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા તેમાં ભીડ હતી અને તેમણે મુસાફરો પાસેથી નાણાં એકત્ર કર્યા હોવા છતાં તેઓ ટિકિટ જારી

કરવામાં અસમર્થ હતા. આમ, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા એવોર્ડની પુષ્ટિ કરતા ચુકાદા અને આદેશ પસાર કરવામાં આવે, અને એવોર્ડને રદ કરી શકાય અને અલગ કરી શકાય.

જ તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદી-ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ (જી. એસ. આર. ટી. સી.) વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયડુએ વિનંતી કરી છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશમાં દખલ ન કરવામાં આવે કારણ કે તે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબની સ્પષ્ટ હકીકતની તપાસ કર્યા પછી યોગ્ય રીતે પસાર કરવામાં આવે છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે મુકદ્દમાના અગાઉના રાઉન્ડમાં, આ અદાલતે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને રદ કર્યો હતો અને ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબના પાસાની તપાસ કર્યા પછી આ બાબતને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને મોકલી દીધી છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબ માટે સંદર્ભ કાર્યવાહીમાં કામદાર દ્વારા કોઈ સમજૂતી આપવામાં આવી નથી.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયડુએ ભૂતકાળની ગેરવર્તણૂક અને કામદાર પર લાદવામાં આવેલી સજાનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે અને વિનંતી કરી છે કે તે સમાન અપરાધ કરવાની આદત ધરાવે છે.વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે આ મુદ્દો પ્રભાકર વિરુદ્ધ સંયુક્ત નિયામક રેશમ ઉત્પાદન વિભાગ અને અન્યોના કેસમાં સર્વોચ્ચ

અદાલતના વિવિધ ચુકાદાઓ દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવ્યો છે,
(૨૦૧૫) ૧૫ એસ સી સી ૧.

૫ અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે. સ્થાપિત
હકીકતો દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા-કામદારને પેસેન્જર પાસેથી ૧૦ રૂપિયા
વસૂલ્યા હોવા છતાં પેસેન્જરને ટિકિટ ન આપવાની સાબિત ગેરવર્તણૂક બદલ
ભવિષ્યની અસર સાથે ૫ વર્ષ માટે ૫ વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની સજા ફટકારવામાં
આવી હતી. અપીલકર્તા-કર્મચારીએ લગભગ ૮ વર્ષના સમયગાળા પછી
ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો, જે સંદર્ભ કાર્યવાહીમાં પરિણમ્યો હતો. એવું લાગે
છે કે ત્યારબાદ, ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, વડોદરાએ તારીખ ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ નો
ચુકાદો પસાર કરીને ૫ વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની સજાને ઘટાડીને ૨ વેતનવૃદ્ધિ
અટકાવી દીધી હતી, જેના પર પ્રતિવાદી-જી. એસ. આર. ટી. સી. દ્વારા વિશેષ
નાગરિક અરજી નંબર ૧૨૧૧૭/૨૦૧૬ તરીકે રિટ પિટિશન દાખલ કરીને હુમલો
કરવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન સિંગલ જજ, સામાન્ય ચુકાદો અને તારીખ
૧૮/૦૮/૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા પસાર થયો

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૮૮૧૧/૨૦૧૬ અને કોગ્નેટ રિટ
પિટિશનમાં, આ રીતે અવલોકન કરીને એવોર્ડને અલગ રાખો:-

“ક ટ્રિબ્યુનલે નોંધ્યું છે કે, ત્રણ મેટ્રેરમાંથી કોઈપણમાં વિભાગીય તપાસને કોઈ પડકાર આપવામાં આવ્યો ન હતો, તેની નોંધ લીધા પછી પણ ટ્રિબ્યુનલે પુરાવાની ફરીથી પ્રશંસા કરી છે અને તેના પોતાના તારણોને બદલી નાખ્યા છે, જેમાં કામદાર સામે આરોપ સાબિત થયો હોવાનું ન કહી શકાય. પુરસ્કારના તે ભાગને વધુ નજીકથી તપાસવાની જરૂર પડી શકે છે, જો કે, એક વધારાનું સ્પષ્ટ પાસું છે, જેનો પહેલા ઉલ્લેખ અને વિચાર-વિમર્શની જરૂર છે.

x x x x x

૧૧ ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે.

૧૧.૧ આ અરજીઓને મંજૂરી છે.

૧૧.૨ વડોદરા ખાતેના ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત પુરસ્કારો, જેની વિગતો ઉપરના પેરા-૨.૧ થી ૨.૩ માં નોંધવામાં આવી છે, તે અરજીકર્તા કોર્પોરેશન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિલંબના મુદ્દા પર તેનો ચુકાદો નોંધવા માટે ટ્રિબ્યુનલને બાબતો પરત મોકલવાના હેતુથી અલગ રાખવામાં આવ્યા છે, જે વિવાદિત પુરસ્કારોમાં અનુત્તરિત રહ્યા છે.”

ક આમ, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે, ટ્રિબ્યુનલે નોંધ્યું છે કે વિભાગીય કાર્યવાહીને પડકારવામાં આવ્યો હોવા છતાં, પુરાવાની ફરીથી પ્રશંસા કરી છે અને તેના પોતાના તારણોને બદલી નાખ્યા છે, જેમાં અપીલકર્તા-કર્મચારી સામે આરોપ સાબિત થયો હોવાનું કહી શકાય નહીં, અને ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી-જી. એસ. આર. ટી. સી. દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિલંબના મુદ્દાની તપાસ કરવા માટે આ બાબતને ટ્રિબ્યુનલને મોકલી દીધી છે. ઉપરોક્ત ચુકાદો કામદાર દ્વારા

સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો, અને તેના પર વધુ હુમલો કરવામાં આવ્યો ન હતો.વિવાદિત ચુકાદાના રિમાન્ડ પછી, ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબના આધારે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા સંદર્ભ કાર્યવાહીને નકારી કાઢવામાં આવી છે.

૭ જ્યાં સુધી ઔદ્યોગિક વિવાદને ઉઠાવવામાં ૭ વર્ષથી વધુ વિલંબના પાસાની વાત છે, ત્યાં સુધી કામદાર દ્વારા તે વિવાદિત નથી.અમે એ પણ નોંધ્યું છે કે કામદારે વિવાદને જીવંત રાખ્યો ન હતો અને તેને ૭ વર્ષથી વધુ સમય સુધી પેન્ડિંગ રાખ્યો હતો. અમારી સમક્ષ દલીલ કરવામાં આવે છે કે સજાનો આદેશ ૫ વેતનવૃદ્ધિ પર પ્રતિબંધ હતો, જે વર્ષ ૨૦૦૧માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને કામદાર ૫ વેતનવૃદ્ધિથી કમાણી કરવામાં અસમર્થ હતો, તેથી વિલંબના આધારે સંદર્ભ કાર્યવાહીને નકારી શકાતી ન હતી, કારણ કે ઉપરોક્ત સજા ૩ વર્ષના ગાળામાં સમાપ્ત થઈ ગઈ હતી, તેમણે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો.

૮ અમે અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોને સ્વીકારતા નથી.જે હુકમની તારીખે સજા લાદવામાં આવે છે તે સંબંધિત તારીખ બની જાય છે.સજાનો વિવાદિત આદેશ વર્ષ ૨૦૦૧માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને સજાના આદેશની તારીખ સંબંધિત તારીખ બની જાય છે જેથી વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબના પાસાની તપાસ કરી શકાય, આદેશની અસરની નહીં.જો કામદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરાયેલી સામ્યતાનો

સ્વીકાર કરવામાં આવે, તો તે ખૂબ જ વિસંગત અને જોખમી સંજોગો તરફ દોરી જશે, કારણ કે કોઈ પણ કર્મચારીને બરતરફ/બરતરફ/દૂર કરવાના કિસ્સામાં પણ જે નિવૃત્તિ લાભો સહિત તમામ લાભોને નકારવાનું આમંત્રણ આપે છે, કર્મચારીને તેના જીવનકાળ દરમિયાન કોઈપણ સમયે તેના પર હુમલો કરવાનો અધિકાર હશે.ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબ માટે સંતોષકારક સમજૂતી આપવા માટે, અપીલકર્તા-કર્મચારીએ પહેલા શ્રમ અદાલત સમક્ષ દલીલ કરવી જરૂરી છે કે વિવાદ તેના દ્વારા જીવંત રાખવામાં આવ્યો છે, અને તે નિયોક્તા સાથે સતત સંપર્કમાં હતો, અને સમયાંતરે ચર્ચાઓ થઈ રહી હતી.શ્રમ અદાલત સમક્ષ આવા કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી.

૯ આ તબક્કે, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે, **પ્રભાકર** (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા અને અન્ય વિવિધ ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી, શ્રમ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું છે.સર્વોચ્ચ અદાલતે, **પ્રભાકર** (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, આ રીતે નિરીક્ષણ કર્યું છે:—

“૨૮ ઉપરોક્ત કેસ કાયદો નીચે મુજબ વર્ણવે છે:

૨૮.૧ ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ હેઠળની કાર્યવાહીને મર્યાદા કાયદો લાગુ પડતો નથી.

૨૮.૨ કલમ ૧૦ માં વપરાયેલ "કોઈપણ સમયે" શબ્દો સમર્થન કરશે કે સંદર્ભનો આદેશ કરવામાં કોઈ સમયમર્યાદા નથી.

૨૮.૩ તે જ સમયે, યોગ્ય સરકારે ધ્યાનમાં રાખવું પડશે કે શું વિવાદ હજુ પણ અસ્તિત્વમાં છે કે જીવંત વિવાદ છે અને તે એક વાસી દાવો બન્યો નથી અને જો એમ હોય તો, સંદર્ભને નકારી શકાય છે.

૨૮.૪ જ્યારે કામદાર યોગ્ય સરકારનો સંપર્ક કરે છે ત્યારે વિવાદ જીવંત છે કે તે વાસી/અસ્તિત્વહીન બની ગયો છે કે કેમ તે એક એવું પાસું છે જે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધાર રાખે છે અને સંદર્ભનો આદેશ આપવાના સમય અંગે કોઈ સખત અને ઝડપી નિયમ હોઈ શકતો નથી.

X X X X X

૪૦ ઉપરોક્ત ચર્ચાના આધારે, અમે નીચે મુજબ કાનૂની સ્થિતિનો સારાંશ આપીએ છીએ:

ઔદ્યોગિક વિવાદને યોગ્ય સરકાર દ્વારા ચુકાદા માટે મોકલવો પડે છે અને કામદાર કાયદાની કલમ ૨એ હેઠળ આવતા કેસો સિવાય શ્રમ અદાલત અથવા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલનો સીધો સંપર્ક કરી શકતો નથી. અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ એવા કિસ્સાઓમાં સંદર્ભ આપવામાં આવે છે કે જ્યાં યોગ્ય સરકાર અભિપ્રાય બનાવે છે કે 'કોઈપણ ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે અથવા પકડવામાં આવે છે'. જ્યાં સુધી કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં ન હોય (અથવા વિવાદ પકડવામાં આવે અથવા

નજીકના ભવિષ્યમાં આવો વિવાદ ઊભો થઈ શકે તેવી આશંકા હોય) ત્યાં સુધી 'ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે' શબ્દોનું સર્વોચ્ચ મહત્વ છે, તેનો કોઈ સંદર્ભ આપવામાં આવતો નથી.આમ, ઔદ્યોગિક વિવાદનું અસ્તિત્વ અથવા આશંકા એ સંદર્ભ આપવા માટે અનિવાર્ય છે.કોઈ શંકા નથી કે સંદર્ભ આપવાનો છે કે નહીં તે નિર્ણય લેતી વખતે, યોગ્ય સરકારે વિવાદના ગુણદોષમાં જવું જોઈએ નહીં.સંદર્ભ બનાવવો એ માત્ર એક વહીવટી કાર્ય છે.તે જ સમયે, રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે, ઔદ્યોગિક વિવાદના અસ્તિત્વની સંતોષ અથવા ઔદ્યોગિક વિવાદની આશંકા જરૂરી છે.ઔદ્યોગિક વિવાદનું આવું અસ્તિત્વ/આશંકા, આમ, એક પૂર્વવર્તી શરત બની જાય છે, જો કે તે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે માત્ર વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ હશે.કારણ કે, જ્યાં ઔદ્યોગિક વિવાદની આશંકા છે તેવા કેસો સાથે વ્યવહાર કરતા સંતોષથી અમે ચિંતિત નથી, તેથી જે ચર્ચા થાય છે તે ઔદ્યોગિક વિવાદના અસ્તિત્વ સુધી મર્યાદિત રહેશે.વિવાદ અથવા મતભેદ ત્યારે ઊભો થાય છે જ્યારે એક પક્ષ માંગ કરે છે અને બીજો પક્ષ તેને નકારી કાઢે છે.આ અદાલત દ્વારા સંખ્યાબંધ કેસોમાં એવું માનવામાં આવે છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવતાં પહેલાં માંગ કરવી એ જરૂરી પૂર્વ શરત છે.આવી સ્થિતિમાં, જો કામદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવે અને તે તરત જ અથવા વાજબી સમયની અંદર ખોટી રીતે સમાપ્ત કરવાની માંગ ન કરે અને/અથવા મુદ્દો ન ઉઠાવે અને નોંધપાત્ર સમય વીતી ગયા પછી તે જ મુદ્દો ઉઠાવે, તો શું એવું કહી શકાય કે ઔદ્યોગિક વિવાદ હજુ પણ અસ્તિત્વમાં છે.કોઈ મર્યાદા ન હોવાથી, તે કામદારને વિલંબિત રીતે પણ વિવાદ ઉઠાવવાનો અધિકાર આપે છે.જો કે, જો વિવાદ લાંબા સમયગાળા પછી ઉઠાવવામાં આવે છે, તો તે જોવું પડશે કે શું આવો વિવાદ હજુ પણ અસ્તિત્વમાં છે કે કેમ-આમ, મર્યાદા કાયદો લાગુ પડતો નથી તે હકીકત હોવા છતાં, કામદાર દ્વારા તે બતાવવું પડશે કે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે.આ હેતુ માટે, તેણે દર્શાવવું પડશે કે ભલે નોંધપાત્ર સમયગાળો વીતી ગયો હોય અને તેમાં વિલંબ અને

વિલંબ થાય, પણ આવા વિલંબને પરિણામે જમ કરાયેલ ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં આવ્યો નથી.તેથી, જો કામદાર આ ખામીઓ અને વિલંબ માટે સંતોષકારક સમજૂતી આપી શકે અને દર્શાવે કે સંજોગો દર્શાવે છે કે તે મુદ્દો હજુ પણ જીવંત છે, તો વિલંબ તેના માર્ગમાં નહીં આવે કારણ કે મર્યાદાના કાયદાનો કોઈ ઉપયોગ નથી.બીજી બાજુ, જો આવા વિલંબને કારણે વિવાદ હવે જીવંત ન રહે અને તેને "મૃત" તરીકે ગણવામાં આવે, તો તે અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવો વિવાદ હશે જેનો ઉલ્લેખ કરી શકાતો નથી.ઉદાહરણ તરીકે, એક કેસ લો જ્યાં કામદાર તેની સમાપ્તિ પછી નોટિસ જારી કરે છે, સમાપ્તિ પર સવાલ ઉઠાવે છે અને પુનઃસ્થાપનની માંગ કરે છે.તે બતાવવામાં સક્ષમ છે કે સમયાંતરે ચર્ચાઓ થતી હતી અને પક્ષો આ બાબતને સૌહાર્દપૂર્ણ રીતે ઉકેલવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા.અથવા તે બતાવવામાં સક્ષમ છે કે મેનેજમેન્ટ દ્વારા ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે તેમને સેવામાં પાછા લઈ જવામાં આવશે અને આ કારણોસર, તેમણે સંદર્ભ મેળવવા માટે શ્રમ અધિકારીઓનો સંપર્ક કરીને તરત જ વિવાદ ઉઠાવ્યો ન હતો અથવા કાયદાની કલમ ૨ એ હેઠળ ઉપાયનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો. આવી સ્થિતિમાં, એવું માની શકાય છે કે વિવાદ જીવંત હતો અને અસ્તિત્વમાં હતો કારણ કે કામદાર ક્યારેય તેના અધિકારનો ત્યાગ કરતો ન હતો.જો કે, આ જ ઉદાહરણમાં, જો માંગની નોટિસ મોકલવામાં આવી હતી, પરંતુ તેમાં કોઈ સકારાત્મક પ્રતિસાદ મળ્યો ન હતો અથવા નોટિસમાં સમાવિષ્ટ તેમની માંગની વ્યવસ્થાપન દ્વારા ચોક્કસ અસ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તે પછી તે ઘણા વર્ષો સુધી આ બાબતે ઊંઘી રહે છે, તો તે ગણી શકાય કે તેણે વ્યવસ્થાપન દ્વારા તેની સમાપ્તિ અને અસ્વીકારની હકીકત સ્વીકારી હતી અને ઉપરોક્ત અસ્વીકારમાં સંમતિ આપી હતી.બીજો દાખલો લઈએ.એક કામદાર તેની સમાપ્તિ સામે દાવો દાખલ કરીને સિવિલ કોર્ટનો સંપર્ક કરે છે જે ઘણા વર્ષોથી પડતર હતો અને આખરે તેને આ આધાર પર બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો કે સિવિલ કોર્ટ પાસે

વ્યક્તિગત સેવાના કરારને લાગુ કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર નથી અને તે કોઈ પુનઃસ્થાપન આપતું નથી.તે તબક્કે, જ્યારે દાવો બરતરફ કરવામાં આવે છે અથવા તે દાવો પાછો ખેંચે છે અને પછી અધિનિયમ હેઠળ મશીનરીને સામેલ કરે છે, ત્યારે તે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી શકે છે કે વિવાદ હજુ પણ જીવંત છે કારણ કે કામદારે સમાપ્તિનો સ્વીકાર કર્યો ન હતો પરંતુ તે જ આંદોલન કરી રહ્યો હતો; ખોટા મંચમાં હોવા છતાં.તેનાથી વિપરીત, એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં કામદાર દ્વારા તેની સમાપ્તિ સામે કોઈ આંદોલન કરવામાં આવ્યું ન હતું અને વિવાદ મોડેથી ઉઠાવવામાં આવે છે અને વિલંબ અથવા વિલંબ અસ્પષ્ટ રહે છે, તે માનવામાં આવશે કે તેણે તેનો અધિકાર માફ કર્યો હતો અથવા સમાપ્તિ અધિનિયમમાં સંમતિ આપી હતી અને તેથી, જ્યારે વિવાદ ઉઠાવવામાં આવે ત્યારે તે વાસી થઈ ગયો હતો અને તે 'હાલનો વિવાદ' ન હતો.આવા સંજોગોમાં, યોગ્ય સરકાર સંદર્ભ આપવાનો ઇનકાર કરી શકે છે.વૈકલ્પિક રીતે, શ્રમ અદાલત/ઔદ્યોગિક અદાલત પણ એવું માની શકે છે કે કાયદાની કલમ ૨ (કે) ના અર્થમાં કોઈ "ઔદ્યોગિક વિવાદ" નથી અને તેથી, કોઈ રાહત આપી શકાતી નથી."

૧૦ અમે એ પણ નોંધ્યું છે કે શ્રમ અદાલતે પણ આ મામલાના ગુણદોષ પર અવલોકનો નોંધ્યા છે અને તે ખાસ નોંધવામાં આવ્યું છે કે કામદારે પોતાનો દોષ સ્વીકાર્યો હોવાથી સજા યોગ્ય હતી.સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોએ પણ અમારી સમક્ષ ગુણદોષ પર રજૂઆતો કરી હોવાથી, અમે ગુણદોષ પર પણ આ બાબતની તપાસ કરી છે.અપીલકર્તા-કર્મચારીએ સ્પષ્ટ રીતે પોતાનો અપરાધ સ્વીકાર્યો છે અને તેના દ્વારા ૧૩/૦૭/૨૦૦૧ તારીખનો એક પત્ર લખવામાં આવ્યો છે જેમાં તેણે અપરાધ સ્વીકાર્યો છે જેમાં તેણે સ્વીકાર્યું છે કે

તેણે મુસાફરો પાસેથી ૧૦/- રૂપિયા એકત્ર કર્યા હોવા છતાં તેણે ટિકિટ જારી કરી નથી કારણ કે બસ ઓવરલોડ હતી.તે નોંધવું ખૂબ જ રસપ્રદ છે કે અપીલકર્તા, જે વાહક તરીકે સેવા આપી રહ્યો હતો, તેણે પહેલા બસને ઓવરલોડ થવાની મંજૂરી આપી હતી અને આટલી ગીચ પરિસ્થિતિમાં, જો કે તે ૧૦ રૂપિયા એકત્રિત કરવામાં સક્ષમ હતો-પરંતુ જે મુસાફરો પાસેથી ભાડું લેવામાં આવ્યું હતું તેમને ટિકિટ જારી કરવામાં અસમર્થ હતો.આમ, અપીલકર્તા દ્વારા તેના ગેરવર્તણૂકનો સ્પષ્ટ સ્વીકાર કરવામાં આવે છે.અપીલકર્તા-કામદાર પર લાદવામાં આવેલી વિવિધ સજાની વિગતો આપતા દસ્તાવેજ પુરાવા પણ નિર્વિવાદ છે.અપીલકર્તા-પ્રતિવાદીને એક જ ગુનો કરવાની આદત હોય તેવું લાગે છે.સમાન પ્રકૃતિના ૨૬ ગુનાઓ હતા, જે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવ્યા છે અને તેમને વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની ૧૭ સજાઓ પણ ફટકારવામાં આવી છે અને ૨૪ પ્રસંગોએ, તેમને દંડ ફટકારવામાં આવ્યો છે અને વસૂલાત કરવામાં આવી છે.

૧૧ આમ, કેસની હકીકતોની એકંદર પ્રશંસા પર, અમને શ્રમ અદાલત અથવા વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા જોવા મળતી નથી.હાલની અપીલ ગુણદોષ વિના રદ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ એ એસ સુપેરિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*